

รายงานผลการตรวจผักในกรุงเทพมหานคร

ฝ่ายข้อมูลเครือข่ายเตือนภัยสารเคมีกำจัดศัตรูพืช

ทางเครือข่ายเตือนภัยสารเคมีกำจัดศัตรูพืชหรือไทยแพน (Thai-PAN : Thailand Pesticide Alert Network) ร่วมกับนิตยสารฉลาดซื้อ ได้มีการสุ่มตรวจผักมาตรฐาน Q¹ และกลุ่มตราห้าง (house brand)² ที่มีข้อความแสดงถึงความปลอดภัย จำนวน 7 ชนิด ซึ่งเป็นผักที่นิยมบริโภคกันทั่วไป ประกอบไปด้วย กะหล่ำปลี คื่นช่าย ถั่วฝักยาว ผักกาดขาว ผักบุ้งจีน ผักชีและพริกจินดา ที่จำหน่ายในห้างสรรพสินค้า และสุ่มตรวจผักชนิดเดียวกันที่จำหน่ายในตลาดสด 2 ตลาด คือตลาดห้วยขวาง และตลาดประชานิเวศน์ รวมถึงที่จำหน่ายในรถเร่

นำผักที่ได้ทั้งหมดไปวิเคราะห์หาสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้าง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มออร์แกโนฟอสเฟต และคาร์บาเมต ที่ห้องปฏิบัติการของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ในวันที่ 26 มีนาคม 2555 ทางกรมฯ ได้ทยอยส่งผลตรวจเป็นลำดับดังนี้ 1) ผักกลุ่มมาตรฐาน Q รับรองผลตามรายงานวันที่ 10 พฤษภาคม 2555 2) ผักกลุ่มตราห้าง รับรองผลตามรายงานวันที่ 24 พฤษภาคม 2555 3) ผักกลุ่มตลาดสด ห้วยขวาง รับรองผลตามรายงานวันที่ 25 พฤษภาคม 2555 4) ผักกลุ่มตลาดสดประชานิเวศน์ รับรองผลตามรายงานวันที่ 31 พฤษภาคม 2555 และ 5) ผักกลุ่มรถเร่ รับรองผลตามรายงานวันที่ 22 มิถุนายน 2555

จากผลการวิเคราะห์พบว่า ในผักทั้ง 7 ชนิดมีสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้างทั้งสิ้น 14 ชนิด ได้แก่ อะเซฟเฟต (acephate), อัลดีคาร์บ (aldicarb), คาร์บาริล (carbaryl), คาร์โบฟูราน (carbofuran), คลอไพริฟอส (chlorpyrifos), ไดโครโตฟอส (dicrotophos), อีพีเอ็น (EPN), อีโธออน (ethion), เมทิดาไธออน (methidathion), เมธิโอคาร์บ (methiocarb), เมโทมิล (methomyl), โอมเอโธเอต (omethoate), ออกซามิล (oxamyl) และ ไตรอะโซฟอส (triazophos) ในจำนวนนี้มีสารเคมีกำจัดศัตรูพืชถึง 7 ชนิด ที่อยู่ในรายการเฝ้าระวังของกรมวิชาการเกษตร³ โดยสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้างที่พบในผักแต่ละชนิดมีความแตกต่างกัน ทั้งในแง่ชนิดของสารเคมีกำจัดศัตรูพืชและปริมาณที่พบตกค้าง รายละเอียดดังตารางที่ 1 พบว่า

¹ ผักมาตรฐาน Q ที่เก็บตัวอย่างประกอบไปด้วย ผักตราโครงการหลวง ตรา Fresh Deli ตราผักดอกเตอร์ โดยตรวจพบสารตกค้างเกินค่า MRL ไทย ในผักตรา Fresh Deli และ ตราผักดอกเตอร์

² ผักตราห้าง ที่เก็บตัวอย่างประกอบไปด้วย ผักตราเทสโก้ ผักตราโฮมเพอร์มาร์เก็ต และผักตรากูร์เมต์มาร์เก็ต โดยตรวจพบสารตกค้างเกินค่า MRL ไทย ในทุกตราสินค้า

³ สารเคมีกำจัดศัตรูพืชในรายการเฝ้าระวังของกรมวิชาการมี 10 ชนิด ได้แก่ อัลดีคาร์บ (aldicarb), บลาสติซิน เอส (blasticidin-S), คาร์โบฟูราน (carbofuran), ไดโครโตฟอส (dicrotophos), อีพีเอ็น (EPN), อีโธโปรฟอส (ethoprosfos), โพรมีทาเนต (fromethanate), เมทิดาไธออน (methidathion), เมโทมิล (methomyl) และ ออกซามิล (oxamyl)

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปริมาณสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ตกค้างในผักชนิดต่างๆแยกตามแหล่งที่ซื้อ

ลำดับที่	ชนิดผัก	ปริมาณสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้าง (มก./กก.) แยกตามสถานที่ซื้อ				
		มาตรฐาน Q	ตราห้าง	ตลาดห้วยขวาง	ตลาดประชานิเวศน์	รถเร่
1	กะหล่ำปลี	ไม่พบ	ไม่พบ	คาร์โบฟูราน < 0.01	ไม่พบ	ไม่พบ
2	คะน้า	เมธิโอคาร์บ < 0.01	เมทิดาไฮดรอน < 0.05	ไดโครโตฟอส 2.02	อัลดีคาร์บ < 0.01	ไม่พบ
				ออกซามิล < 0.01	เมธิโอคาร์บ 0.01	
3	ถั่วฝักยาว	คาร์โบฟูราน 0.07	อีไฮดรอน < 0.05	อะซีเฟต < 0.05	โอมิโธเอต 0.07	คลอไพริฟอส 0.05
		เมโทมิล 0.08		อีพีเอ็น 0.34		คาร์โบฟูราน < 0.01
						เมโทมิล 0.01
4	ผักกาดขาว	ไม่พบ	ไม่พบ	คาร์โบฟูราน 0.01	คาร์โบฟูราน 0.01	คาร์โบฟูราน < 0.01
				เมโทมิล < 0.01		เมโทมิล 0.01
5	ผักบุ้งจีน	ไม่พบ	ไม่พบ	ไม่พบ	ไม่พบ	ไม่พบ
6	ผักชี	เมทิดาไฮดรอน < 0.05	คลอไพริฟอส 0.84	คลอไพริฟอส 0.10	คลอไพริฟอส < 0.05	ไม่พบ
			เมทิดาไฮดรอน 0.06	เมทิดาไฮดรอน 0.07	อัลดีคาร์บ 0.02	
			อัลดีคาร์บ 0.01	อีพีเอ็น 1.02	คาร์โบฟูราน 1.13	
			คาร์โบฟูราน 0.75	เมโทมิล 0.04		
7	พริกจินดา	คลอไพริฟอส 0.31	เมทิดาไฮดรอน < 0.05	คลอไพริฟอส 0.05	คลอไพริฟอส 0.07	เมทิดาไฮดรอน 2.42
				เมทิดาไฮดรอน 0.11	เมทิดาไฮดรอน 0.10	เมโทมิล < 0.01
				คาร์บาริล 0.01	ไตรอะไซฟอส 0.05	
					คาร์บาริล 0.02	

1. เปรียบเทียบระหว่างผัก

ผักที่ไม่พบสารเคมีกำจัดศัตรูพืชในกลุ่มออร์แกนอโฟสเฟตและคาร์บาเมตตกค้าง ได้แก่ ผักบั้งจีน ผักที่พบสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้างแต่ไม่เกินค่าปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด (MRLs: Maximum Residue Limits) ของมาตรฐานสินค้าเกษตรที่สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (มกอช.) และของสหภาพยุโรปกำหนดไว้ (ตารางที่ 2) ได้แก่ กะหล่ำปลีและผักกาดขาว อย่างไรก็ตามสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้างที่พบก็เป็นสารที่มีอันตรายร้ายแรง คือ คาร์โบฟูราน และ เมโทมิล แม้ไม่เกินค่ามาตรฐานแต่หากได้รับบ่อยครั้งก็จะสะสมในร่างกายจนก่อให้เกิดอันตรายได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คาร์โบฟูราน ที่ในประเทศสหรัฐอเมริกาไม่อนุญาตให้มีการตกค้างในอาหารอย่างเด็ดขาด

ผักที่พบสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้างเกินค่ามาตรฐาน MRLs ของสหภาพยุโรปและมีประเภทของสารเคมีหลากหลายชนิดมากที่สุด ได้แก่ ถั่วฝักยาว พบสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้างถึง 7 ชนิด ผักชีพบสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้าง 6 ชนิด คะน้าและพริกจินดาพบสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้าง 5 ชนิดเท่ากันแต่ชนิดของสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้างนั้นมีความแตกต่างกัน

2. ผักที่พบสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้าง ชนิดสารและปริมาณที่ตกค้างเทียบกับค่า MRLs ของสหภาพยุโรป

เมื่อพิจารณาผลการตรวจสอบสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้างในผักทั้ง 4 ชนิด (รายละเอียดตามตารางที่ 2) พบว่า ถั่วฝักยาวมีชนิดของสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้างมากที่สุดถึง 7 ชนิด ได้แก่ อะซีเฟต, คาร์โบฟูราน, คลอไพริฟอส, อีพีเอ็น, อีโธออน, เมโทมิล และ โอเมโทเอตโดยสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้างที่มีปริมาณเกินค่า MRLs ของสหภาพยุโรป (EU-Maximum Residue Levels) ได้แก่ สาร อีพีเอ็น ซึ่งเป็นสารที่สหภาพยุโรปได้ประกาศห้ามใช้แล้ว จึงไม่มีสารชนิดนี้อยู่ในรายการ⁴ แต่กลับพบตกค้างในถั่วฝักยาวที่จำหน่ายในตลาดสดห้วยขวางมากถึง 0.34 มิลลิกรัม/กิโลกรัม หรือคิดเป็น 34 เท่าของค่า MRLs รองลงมาคือ สาร โอเมโทเอต ซึ่งไม่อยู่ในรายการของสหภาพยุโรปเช่นกัน มีปริมาณตกค้างเกินค่า MRLs 7 เท่า และพบสาร คาร์โบฟูราน และ เมโทมิล มีปริมาณตกค้างเกินค่า MRLs 3.5 เท่า และ 4 เท่าตามลำดับ

ในกรณีของผักชีพบสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้าง 6 ชนิด ได้แก่ อัลดีคาร์บ, คาร์โบฟูราน, คลอไพริฟอส, อีพีเอ็น, เมทิดาไฮออน และ เมโทมิล ในจำนวนนี้มีสารถึง 5 ชนิดที่มีปริมาณการตกค้างเกินกว่าค่า MRLs โดยพบสาร อีพีเอ็น ตกค้างมากที่สุดถึง คือ เกินค่า MRLs ถึง 102 เท่า สาร คาร์โบฟูราน พบตกค้างสูงสุดเกินกว่าค่า MRsL สหภาพยุโรป 56.5 เท่า สาร คลอไพริฟอส พบตกค้างสูงสุดเกินกว่า MRLs

⁴ ค่า general default ของสารที่ไม่อยู่ในรายการ คือ 0.01 มิลลิกรัม/กิโลกรัม

สหภาพยุโรป 16.8 เท่า นอกจากนี้ยังพบ เมทิดาไรออน และ เมโทมิด ตกค้างเกินค่า MRLs ยุโรป 3 และ 2 เท่า ตามลำดับ

สำหรับผักคะน้าพบสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้าง 5 ชนิด ได้แก่ อัลดีคาร์บ, ไดโครโตฟอส, เมทิดาไรออน, เมธิโอคาร์บ และ ออกซามิล มีสาร 2 ชนิดที่ปริมาณการตกค้างเกินค่า MRLs คือ ไดโครโตฟอส ตกค้างสูงกว่าค่า MRLs ถึง 202 เท่า และ เมทิดาไรออน พบตกค้างสูงกว่าค่า MRLs 2.5 เท่า

ในพริกจินดาพบสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้าง 5 ชนิด ได้แก่ คาร์บาริล, คลอไพริฟอส, เมทิดาไรออน, เมโทมิด และ ไตรอะซิฟอส มีสาร 2 ชนิดที่ปริมาณการตกค้างเกินค่า MRLs คือ เมทิดาไรออน ตกค้างสูงกว่าค่า MRLs สูงสุดถึง 121 เท่า และ ไตรอะซิฟอส พบตกค้างเกินกว่าค่า MRLs 5 เท่า

ตารางที่ 2 ปริมาณสารเคมีตกค้างในผักทั้ง 7 ชนิด เมื่อเทียบกับค่า MRLs ตามมาตรฐานสหภาพยุโรป

ลำดับ ที่	ชนิดผัก	ปริมาณตามมาตรฐาน (MRLs ไม่เกิน มก./กก.)			ปริมาณสารเคมีตกค้างเมื่อเทียบกับค่า MRLs ตามมาตรฐานสหภาพยุโรป (จำนวน เท่า)									
		ชนิดสารเคมี	ไทย (อย.)	สหภาพยุโรป	มาตรฐาน Q		ตราห้าง		ตลาดห้วยขวาง	ตลาดประชานิเวศน์	รถเร่			
1	กะหล่ำปลี	คาร์โบฟูราน	ไม่มีการกำหนด	0.02	โครงการหลวง เชียงใหม่	0	เทสโก้ บางปะกอก	0	< 0.5	0	0			
2	คะน้า	อัลดีคาร์บ	ไม่มีการกำหนด	0.1	Fresh Deli (ไร่จิววันต์)		ไฮม เฟรช มาร์ท เดอะมอลล์ งามวงศ์วาน		202		< 0.1	0		
		ไดโครโตฟอส	ไม่มีการกำหนด	0.01										
		เมทิดาไฮออน	ไม่มีการกำหนด	0.02										
		เมธิโอคาร์บ	ไม่มีการกำหนด	0.02									< 0.5	
		ออกซามิล	ไม่มีการกำหนด	0.02										
3	ถั่วฝักยาว	อะซีเฟต	ไม่มีการกำหนด	0.02	ผักดอกเตอร์ (บ. ผักดอกเตอร์ จำกัด)		เทสโก้ พระราม 2		< 2.5					
		คาร์โบฟูราน	0.1	0.02									3.5	< 0.5
		คลอไพริฟอส	ไม่มีการกำหนด	0.05										1
		อีพีเอ็น	ไม่มีการกำหนด	Not in list*										34
		อีไฮออน	ไม่มีการกำหนด	0.01										< 5
		เมโทมิล	1	0.02									4	0.5
		โอเมโรเอต	ไม่มีการกำหนด	Not in list										7

* มาตรฐานสหภาพยุโรป หากไม่มีการกำหนดไว้ให้ยึดค่า general default ที่ 0.01 มก./กก.

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ชนิดผัก	ปริมาณตามมาตรฐาน (MRLs ไม่เกิน มก./กก.)			ปริมาณสารเคมีตกค้างเมื่อเทียบกับค่า MRLs ตามมาตรฐานสหภาพยุโรป (จำนวนเท่า)						
		ชนิดสารเคมี	ไทย (อย.)	สหภาพยุโรป	มาตรฐาน Q		ตราห้าง		ตลาดหัว ขวง	ตลาดประจำ นิเวศน์	รถเร่
4	ผักกาดขาว	คาร์โบฟูราน	ไม่มีการกำหนด	0.02	ผักต้อก	ไม่พบ	เทสโก้	ไม่พบ	0.5	0.5	< 0.5
		เมโทมิล	ไม่มีการกำหนด	0.02	เตอร้		บางปะกอก		< 0.5		0.5
5	ผักบุ้งจีน	ไม่พบ	ไม่พบ	ไม่พบ	Fresh Deli	ไม่พบ	เทสโก้ พระราม 1	ไม่พบ	ไม่พบ	ไม่พบ	ไม่พบ
6	ผักชี	อัลดีคาร์บ	ไม่มีการกำหนด	0.02	Fresh Deli		กูร์เมต์ มาร์เก็ต	0.5		1	ไม่พบ
		คาร์โบฟูราน	ไม่มีการกำหนด	0.02	(ไร้จุดวันต์)		สยามพารากอน	37.5		56.5	
		คลอไพริฟอส	ไม่มีการกำหนด	0.05				16.8		< 1	
		อีพีเอ็น	ไม่มีการกำหนด	Not in list					102		
		เมทิดาไฮออน	ไม่มีการกำหนด	0.02		< 2.5		3	3.5		
		เมโทมิล	ไม่มีการกำหนด	0.3					< 7.5		
7	พริกจินดา	คาร์บาริล	0.5	0.5	Fresh Deli		เทสโก้ พระราม 1		0.02	0.04	
		คลอไพริฟอส	0.5	0.05	(ไร้จุดวันต์)	6.2			1	1.4	
		เมทิดาไฮออน	ไม่มีการกำหนด	0.02				< 2.5	5.5	5	121
		เมโทมิล	0.7	0.02							< 0.5
		ไดอะอะโซฟอส	ไม่มีการกำหนด	0.01						5	

* มาตรฐานสหภาพยุโรป หากไม่มีการกำหนดไว้ให้ยึดค่า general default ที่ 0.01 มก./กก. ที่มา :

http://ec.europa.eu/food/plant/plant_protection_products/max_residue_levels/eu_rules_en.htm

** เป็นสารเคมีที่ห้ามใช้ในสหภาพยุโรป

จากปริมาณสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ตกค้างซึ่งให้เห็นว่า มีสารเคมีหลายชนิดที่จะก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของผู้บริโภค ซึ่งนอกจาก คาร์โบฟูราน, ไคโครโตฟอส, อีพีเอ็น และ เมโทมิล ที่เป็นสารอันตรายร้ายแรงและอยู่ในรายการเฝ้าระวังของกรมวิชาการเกษตร แต่ยังไม่พบตกค้างในปริมาณมากแล้ว ยังมีสารเคมีที่น่ากังวลอีก คือ เมทิดาไฮดรอน ซึ่งเป็นสารเคมีกำจัดศัตรูพืชในรายการเฝ้าระวังเช่นกัน ซึ่งพบในผักหลายชนิด พบจากทุกแหล่งซื้อ และมีปริมาณที่ตกค้างสูงมากจนน่ากังวล เช่น ในพริกจินดา ที่พบตกค้างมากเกินค่า MRLs ถึง 121 เท่า

3. เปรียบเทียบตามแหล่งที่ซื้อ

เมื่อพิจารณาจากแหล่งที่ซื้อของผักชนิดต่างๆ ที่ตรวจพบสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้างพบว่า ไม่ว่าจะซื้อจากตลาด รถเร่ ห้างสรรพสินค้า หรือผักที่มีตราสัญลักษณ์มาตรฐาน Q ก็มีโอกาสในการพบสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้างทั้งสิ้น โดย สารเมทิดาไฮดรอน และคลอไพริฟอส พบตกค้างในผักที่ซื้อจากทั้ง 5 แหล่งที่มีการสุ่มตรวจ รองลงมาคือ คาร์โบฟูราน ที่พบ 4 แหล่ง เมื่อพิจารณาถึงแหล่งที่ซื้อผัก พบว่าตลาดห้วยขวางและตลาดประชานิเวศน์ พบชนิดของสารที่ตกค้างในผักต่างๆ มากถึง 8 ชนิด รองลงมาคือผักที่มีตราห้าง และผักที่มีตราสัญลักษณ์ Q พบสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้าง 5 ชนิด และผักที่จำหน่ายจากรถเร่ พบสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้าง 4 ชนิด ซึ่งสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้างที่พบมีทั้งที่เกินมาตรฐาน MRLs สหภาพยุโรป และไม่เกินมาตรฐาน

เมื่อพิจารณาจากประเภทของผักที่พบสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้าง พบว่า ถั่วงอก และผักชี ที่ได้ทำการสุ่มตรวจพบสารตกค้างเกินกว่าค่า MRLs สหภาพยุโรป จากทุกแหล่งที่ซื้อ ไม่ว่าจะเป็น ตลาดห้วยขวาง ตลาดประชานิเวศน์ รถเร่ ตราห้าง หรือแม้กระทั่งผักที่มีตราสัญลักษณ์ Q สำหรับพริกจินดา พบสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้างเกินค่า MRLs สหภาพยุโรป จากตัวอย่างที่สุ่มจากตลาดห้วยขวาง ตลาดประชานิเวศน์ และรถเร่ และคะน้าพบสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้างเกินค่า MRLs สหภาพยุโรป จากตัวอย่างที่ได้จากผักที่เป็นตราห้าง และตัวอย่างจากตลาดห้วยขวาง (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ผักที่มีสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้างเกินค่า MRLs สหภาพยุโรป แยกตามแหล่งที่ซื้อ

ชนิดผัก	ที่มา				
	Q	ตราห้าง	ตลาดห้วยขวาง	ตลาดประชานิเวศน์	รถเร่
ถั่วงอก	√	√	√	√	√
ผักชี	√	√	√	√	√
คะน้า		√	√		
พริกจินดา			√	√	√

ซึ่งสะท้อนว่า แม้ผู้บริโภคจะยอมจ่ายแพงเพื่อซื้อผักจากแหล่งขายที่คิดว่าปลอดภัย เพราะมีตรา
มาตรฐานรับรองและข้อความที่สื่อให้เห็นถึงความปลอดภัยบนบรรจุภัณฑ์ ดังข้อมูลในตารางที่ 4
ตัวอย่างเช่น ราคาของถั่วฝักยาวจากกลุ่มห้างสรรพสินค้า ที่มีตรามาตรฐาน Q (ผักดอกเตอร์) กิโลกรัมละ
195 บาท เป็นราคาที่สูงมาก เมื่อเทียบกับถั่วฝักยาวจากตลาดห้วยขวาง ที่จำหน่ายเพียงกิโลกรัมละ 60
บาท แต่ตรวจพบสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้างชนิดร้ายแรงเกินค่า MRL สหภาพยุโรป ไม่ต่างกัน และอีก
หนึ่งตัวอย่างที่ชัดเจนคือ ผักชี จากแหล่งซื้อมาร์เก็ต ราคาสูงถึงกิโลกรัมละ 500 บาท ในขณะที่ราคา
ซื้อมาจากตลาดห้วยขวางและประชานิเวศน์ เพียงกิโลกรัมละ 150 บาท ต่างกันถึง 3.33 เท่า แต่ผลตรวจ
สารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้างกลับพบว่า ผักชี จากทั้ง 3 แหล่งมีสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้างในปริมาณที่สูง
เกินค่า MRLs สหภาพยุโรป ไม่แตกต่างกัน ถึงแม้จะพบสารเคมีต่างชนิดกันก็ตาม

ตารางที่ 4 ราคาผักทั้ง 7 ชนิด ณ วันที่สุ่มตรวจ

ชนิดผัก	ราคาผัก (บาท/กิโลกรัม)						
	กลุ่มตลาด			กลุ่มห้างสรรพสินค้า			
	รถพุ่มพวง	ห้วยขวาง	ประชานิเวศน์ 1	Q Quality Thailand		House brand	
กะหล่ำปลี	15	30	20	69	โครงการหลวง	12	บิกชี
คะน้า	20	50	35	125	ไร่จิววันต์	100	โฮมเฟรชมาร์ท
ถั่วฝักยาว	25	60	50	195	ผักดอกเตอร์	46	เทสโก้
ผักกาดขาว	25	40	35	113	ผักดอกเตอร์	25	เทสโก้
ผักชี	90	150	150	500	ไร่จิววันต์	362.5	กูร์เมมาร์เก็ต
พริกจินดา	35	60	60	357.17	ไร่จิววันต์	43	เทสโก้
ผักบุ้ง	20	34.8	35	75	ไร่จิววันต์	25	เทสโก้

4. ข้อสังเกต

เป็นที่น่าสังเกตว่า ผลที่ได้จากการตรวจสอบสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ตกค้างในผักชนิดต่างๆ อาจมีค่าปริมาณสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ตกค้างต่ำกว่าความเป็นจริง เนื่องจากความล่าช้าในการตรวจวิเคราะห์ เพราะถ้านับตั้งแต่วันที่ส่งผักให้กับกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ผักกลุ่มแรกที่ได้รับรายงานผลการตรวจวิเคราะห์ คือ กลุ่มมาตรฐาน Q ใช้เวลา 45 วัน กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์จึงรายงานผล ในขณะที่กลุ่มสุดท้ายคือ กลุ่มรวดเร็ว ใช้เวลาถึง 88 วัน จึงจะมีการรายงานผลการตรวจวิเคราะห์ ระยะเวลาอาจมีผลให้สารเคมีที่ตกค้างสลายตัวไปเรื่อยๆ ผลปริมาณสารตกค้างที่ได้น่าจะสูงกว่านี้ นั่นหมายความว่า ปกติเมื่อประชาชนซื้อผักมารับประทานหรือทำกับข้าวก็มักจะเลือกของที่ดีที่สุดและนำมาปรุงอาหารทันที ผู้บริโภคจึงมีโอกาสได้รับสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้างจากผัก โดยเฉพาะผักที่มักจะทานสด เช่น ผักชี พริก ถั้วฝักยาว ในปริมาณที่สูงกว่าค่าที่ตรวจวิเคราะห์ได้ในครั้งนี้